

REFORMÁTUS HÍRADÓ

II. ÉVFOLYAM 3. SZÁM

A támogató kolozsvári református egyház-
községek: Felsőváros,
Hidelve, Írisz, Kerekdomb,
Szamosfalva, Törökvgás
és Újalsóváros.

Szerkesztőbizottság:
Ballai Zoltán, Bibza Gábor,
Kerekes Edit

„Világvége”

Tél a Mezőségen

■ Kedves testvérek! Ha valaki e sorokat olvassa, azt jelenti, hogy elmaradt a 2012. december 21-re „beharangozott” világvége. Vagy pedig valaki „túlélte”. Egy olcsó marketingfogással rettegésben tartották a fél világot. A keresztyén embernek viszont nincs mitől félnie: „Még ha a halál árnyékának völgyében járok is, nem félek a gonosztól, mert te velem vagy.” (Zsolt 23,4)

Mert mi nem a világvéget várjuk, hanem a mennyből visszajövő Krisztust, aki „...akképpen jó el, amiképpen láttátok őt felmenni a mennybe.” (ApCsel 1,11)

„Hóból az erdő, ködből a felhő, hó esik, tél szele fújja... Valaki eljött, Valaki elment, Valaki visszajön újra!” – zengi a költő csodálatosan. (Füle Lajos: Visszajön)

Valaki meghalt értünk a Golgotán. Neki adatott minden hatalom mennyen és földön. Mi Őt várjuk. A vele való nagy találkozást. S hogyha ez épp december 21-én lett volna egy világkatasztrófa következtében, vagy évtizedek múlva kerül rá sor – az örökkévalóság szempontjából teljesen mindegy, „mert meg vagyok győződve, hogy sem halál, sem élet, (...)nem szakaszthat el minket az Istennek szerelmétől, mely vagyon a mi Urunk Jézus Krisztusban.” (Róma 8,38–39)

A Biblia arról beszél, hogy ez az Isten által teremtett világ egyszer elmúlik. Beszél viszont arról is, hogy Jézus visszajövetelével ugyancsak az Isten által elkészített örökkévaló világ kiteljesedik. „Arról a napról és óráról pedig senki semmit sem tud, sem az égben az angyalok, sem a Fiú, hanem csak az Atya.” (Márk 13,32)

És beszél arról is, hogy mielőtt ezek meglesznek, egyér-

telmű jelek fognak mutatkozni, amelyekből sejteni lehet, hogy közel van a vég. A Jézus visszajövetelét megelőző egyik ilyen jelenség az, hogy mivel „a gonoszság megsokasodik, a szeretet sokakban meghidegül”. (Mt 24,12)

Nem az ünneprontás szándékával kerül ide most ez az Ige, hanem azért, hogy vegyük észre: ezek az idők elkezdődtek. Hiszen éppen karácsonykor látszik leginkább a szeretetlenségnek sok szomorú példája. Jézus arra figyelmeztet, hogy a kettő párhuzamosan történik: ahogy növekedik a gonoszság, a törvénytelenység, úgy hűl ki sokakban a szeretet.

A karácsonyi történetben is sok olyan részlettel találkozunk, amelyek a szeretet meghidegüléséről árulkodnak. Nem volt helye Józsefnek és Máriának Betlehemben, senki sem fogadott be egy várandós, szülő asszonyt. Heródes hatalomféltésből halomra gyilkoltatta a csecsemőket, akik a diktatúra áldozatai lettek. Ma kenyélemféltésből gyilkolja a magyar nép az anyaméhben levő magzatait. Aztán ahogy Jézus megszületett, menekülniük kellett Egyiptomba, beilleszkedni egy teljesen idegen kultúrába.

Nincs semmi új a nap alatt. Házastársak, akik valamikor szerelmet vallottak, most bosszút esküsznek egymásnak. Régi jó barátok ellenségekké lettek a pénz miatt. Édes testvérek vagy kollégák farkasszemet néznek egymással a tárgyalóteremben. Szülők szembefordulnak gyerekeikkel és szétmarják a házasságukat. Gyerekek kiforgatják idősödő szüleiket a vagyonukból. Szolgatársak ellenséget látnak egymásban az önzés és az érvényesülési vágy miatt.

Egyszóval ahol valamikor Meleg szeretet töltötte be a szívetket, az otthont, a közösséget, ott ma szó szerint valósul meg, amit Jézus mond: a gonoszság megsokasodik, a szeretet pedig sokakban meghidegül. És sok emberi lélek didereg, mert nap mint nap embereket nyomorít meg a szeretetnek a hiánya.

„Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni, hisz zúzmarás a város, a berek. (...) Valami nagy-nagy tüzet kéne rakni, hogy melegednének az emberek” – sóhajt fel József Attila.

Eppen ezért történt a karácsony, ezért lett testté az ige, hogy Isten megállítsa a szeretet kihűlését a világban, és megtanítson minket újra szeretni. Közhely már, hogy karácsony a szeretet ünnepe. Valóban az. De nem a mi szeretetünk ünnepe, hanem a Krisztusban földre szállt Isten szeretetének az ünnepe.

Világvége. Igen. „Világvége lesz”, ha oda nem járunk mindannyian Isten szeretetének melegéhez, ha ki nem viszzük Jézust a mindennapi életbe, ha nem viszzük azt a paraszat, amivel másutt is olyan tüzet lehet gerjeszteni, amitől tényleg melegednének az emberi szívek.

Mert „száll csuda híre szívből a szívbe, kétezer év a tanúja: Valaki eljött, Valaki elment, Valaki visszajön újra! Angyalok ajkán, emberek hangján csendül a csillagos ének, Kétezer éve mennek Elébe boldogan, kik Neki élnek. Ott a helyed e drága menetben, életed KRISZTUSA vár rád. Hagyd el a gondot, légy vele boldog, zengje a szíved a hálát!” (Füle Lajos: Visszajön)

Tárkányi Márton
mezőkereszti lelképásztor

Karácsonyi gondolatok

Dicsőség a magasságban Istennek,
és a földön békesség,
és az emberekhez jóakarát.
(Lukács 2,14)

■ Karácsonyhoz közeledve a nappalok egyre rövidebbek lesznek. Sokan úgy érzik, hogy beszűkül az életterük, hiszen korábban fekszenek és később kelnek. Nem véletlen, hogy a világvége váradoalmak is épp most találhatnak meghallgatásra. Sok-sok ember úgy érzi ma a világban, hogy elveszik tőle az életheletőséget. Olyanok vagyunk, mint a teljes napfogyatkozáskor az állatok, elbújunk és félünk. Karácsony éjszakáján a sok félelemmel teli, elrejtőzött embernek kiáltja az angyalok kórusa: „Dicsőség a magasságban Istennek”.

Olyan ez, mint amikor egy sötét pincében ülők fölött megnyílik az ajtó és beáramlik a fény. Fontos számunkra tudni azt, hogy nem mi teremtünk világosságot és fényt, hanem az felülről adatik. Karácsonykor vi-

lágossá válik számunkra, hogy a földön a RENDET Isten szabja meg, ezért nem akkor van vége valaminek, amikor mi akarjuk, hanem akkor, amikor beteljesül az Ő akarata. Az Ő akarata irántunk „jóakarát”, ami bennünket békességgel tölt el. Ez a karácsonyi békesség költözjön a szívünkbe és ezt a békességet hirdessük mindenkor.

Kató Béla
megválasztott püspök

Fehér liliumként Isten kezében

■ A Kolozsvári és a Kolozsvár-Külső Református Egyházmege egyesülésével lehetővé vált a kolozsvári és Kolozsvár környéki egységes református lét építése több mint 30 ezer egyháztárg részére. Október 1-jével új időszak kezdődött az új kolozsvári egyházmege életében. A visszatekintés és a jövőbe nézés egyszerre van jelen életünkben. Ami 1946 után államhatalmi eszközzel eltöröltetett, azt ismét fel lehet vállalni immár egy keretben.

Az egyházmege elnöksége tudatosan keresi identitását a múltban, bár tisztában van a társadalom elmúlt 70 esztendőben történt változásaival. Illúzió lenne azt gondolni, hogy a múltat bármilyen eszközzel vissza lehet hozni. Ugyanakkor a múlt jelképei ma is használhatóak. Első lépésként az 1904-ben készült egyházmegei pecsétnyomón látható jelkép – az emberi kézben lévő három szál fehér lilium – így került ismét vissza az egyházmege pecsétjére. 1942-ben Vársárhelyi Boldizsár halotti tábláján is ez a jelkép szerepelt megyei címerként. Az egyházmege birtokában van az 1947-ben Köpeczi Sebestyén József által festett címer is. A három lilium egykor az egyházmege tájégségeit jelképezte. Ma ismét az Isten kezében megtisztuló és egyé váló különböző régiók jelképe lehet.

A jelképek hídként kötik össze a múlt egyházát a mával, és lehetővé teszik a természetes fejlődést. Az izmusok évszázadát megjárt Mezőség, Kalotaszeg, Szamos-hátság és Kolozsvár templomos népe az elmúlt 22 esztendőben széttagolt volt. A fájdalmas egyesülés izgalmai után letisztulásra, józanságra, nyugalomra és hitre van szükség.

A jövő is csak olyan lehet, amilyent az egyházmege címerpajzsán díszelő fehér liliumok jelképeznek. A lilium a tisztaság és ártatlanság jelképe. Számos lelki feladat vár még az egyházmege minden tagjára, amíg ide eljutunk, de csak így elképzelhető a jövőnk.

Bibza Gábor
esperes

Az élet Istené

Református tanítás életről, halálról, eutanáziáról, abortuszról, klónozásról

■ A XX. és XXI. század gondolkodó embere igen sok újszerű életkérdéssel szembesül, olyanokkal is, amelyekről egykor a civilizáció fejlettségi foka miatt nem is lehetett elmélkednie. A ma embere nemcsak az élet rejtelmeiről, hanem azon túl olyan kérdésekről is gondolkodni-dönteni kényszerül, mint az abortusz, eutanázia, szervátültetés, klónozás. Ezekkel a témákkal kapcsolatosan a Romániai Református Egyház is megfogalmazta válszáit, álláspontját Az élet Istené című kis füzetben, ahol Zsinata határozott, bibliai alapokon nyugvó tanítást, útmutatást kíván nyújtani református egyháztagjainak és rajtuk keresztül az egész világnak. Dr. Pásztori Kupán István teológiai tanár az előszóban hangsúlyozza, hogy ez a kiadvány „nem törvény. A Zsinat nem akarja elvenni, és nem is veheti el a döntés jogát és felelősségét senkitől. Ez a tanítás elsősorban útmutató, gyámolító eszköz kíván lenni egyházunk tagjai számára olyan helyzetben is, amikor emberi szemszögből nézve úgy tűnik: jó döntés nincs.” Úgy gondolom, mindnyájunknak szüksége van ilyen útmutatásra, gyámolításra. A Zsinat állásfoglalása hat fejezetre oszlik: 1. Az életről szóló bibliai tanítás; 2. A művi terhesség megszakítás (abortusz); 3. A „kegyes” halál (eutanázia); 4. A szervátültetés (transzplantáció); 5. A klónozás; 6. Házasság, család, nemiség. Ezek közül most az elsővel foglalkozunk.

Az életről szóló bibliai tanítás

Az életről és halállal kapcsolatos kérdések általában akkor merülnek fel az emberben, amikor valami halálfélelmet okoz neki. Kiválthatja ezeket a kérdéseket egy súlyos betegség vagy egy szeretett személy elvesztése. Ilyenkor szinte biztosan adódik a kérdés: mi az élet, kié az élet, ki tudja kézben tartani az életet? S mivel a betegség és a halál életünk velejárói, s előbb-utóbb felmerülnek bennünk ezek a kérdések, jobb, ha előre felkészülünk, amikor még egészségesek vagyunk, és szereteteink is körülvesznek minket, hogy a válságos helyzetben ne veszítsük el a talajt a lábunk alól. Amennyiben helyes feleletet tudunk megfogalmazni ezekre a kérdésekre, vigasztalást és lelkieket, reménységet meríthetünk belőlük.

■ Ha egy kisgyermeket megkérdezzük, „te kié vagy?”, minden bizonnyal azt fogja válaszolni, hogy az édesanyjé, édesapájé. És ezt örömmel mondja, örül annak, hogy ő a szüleié. Ha azonban egy kamaszt kérdezzük meg ugyanerről, szinte biztos, hogy más feleletet ad. A kamasz a saját akaratára helyezi a hangsúlyt. Független akar lenni mindentől és mindenkitől. De mi történik akkor, amikor kinövik a kamaszkort? Nem jó, ha az ember nem növi ki a kamaszkori dacosságát. Szembe kell nézni minél hamarabb azzal a valósággal, hogy az életünk nincs a kezünkben. Lehet, hogy ideig-óráig úgy tűnik, mintha a kezünkben tartanánk, de egy pillanat alatt érhet súlyos betegség vagy tragikus haláleset, amely az ellenkezőjét bizonyítja. Ez nem jelenti azt, hogy nem irányíthatjuk a sorsunkat, az életvitelünket, hiszen az Úristen szabad akaratot adott nekünk, döntéseinkkel befolyásoljuk magunk és szeretteink életét, de végső soron mégsem rendelkezünk teljes mértékben az életünk fölött. A Biblia azt üzeni, hogy Isten teremtette az embert, és az ember azáltal lett azzá, ami, hogy Isten életet lehelt az emberbe. Csak az emberbe lehelt így életet Isten, ebben különbözik az ember minden más élőlénytől. Tehát Isten az emberi élet teremtője.

A Biblia üzenete mellett azonban sok emberi elmélet is született az élet keletkezéséről. Ezeknek a megalkotói és képviselői megegyeznek abban, hogy nem hisznek Istenben, így abban sem, hogy Isten teremtette a világot és benne az embert. Ezt az álláspontjukat nyilván az okozza, hogy sok mindent nem tudnak megérteni és megmagyarázni abból, ami a Bibliában meg van írva. Különbözik mi sem

is számos olyan rész van, amit nem lehet megérteni vagy megmagyarázni.

Mi hisszük tehát, hogy Isten teremtette a világot és benne az embert. Az emberi élet Istentől ered. Ez az élet szépnek és jónak indult, aztán valami megrontotta. Ez a valami a bűn, olyan emberi tett, amely büntetést érdemel. Olyan ez a bűn, mint egy csúnya fertőzés, akárhogy küzdünk ellene, nem tudunk tőle szabadulni. Öröklődik, ott van az újszülöttnél, s amint először ki tud menni a játszótérre, azonnal hajba is kap a játszótársával, kísért vágyakozás formájában, s mivel nem tudunk büntetlenül élni, a megérdemelt büntetés mindig ott lóg a fejünk fölött, mint Damoklész kardja.

Isten azonban megkegyelmezett az embernek, és elküldte a világra egyszülött Fiát, Jézus Krisztust, aki életével fizetett az emberi bűnért. Ez azért felel meg Isten igazságának, mert Jézus Krisztus emberré lett, tehát ugyanaz az emberi természet fizetett meg a bűnért, mint amely elkövette, viszont isteni hatalma által, Isten Fiaként is megfizetett, amit mi, teremtmények nem tudtunk volna megtenni. A megváltás anyanyelvünk gyönyörű kifejezése. Nagypapám használta annak idején, amikor vonatjegyet vásárolt az állomáson. Ő így mondta: megváltottam a jegyet. Így váltott meg minket Jézus Krisztus a bűnből és a halálból, nem aranyon vagy ezüstön, hanem drága véren.

Tehát Isten az emberi életnek teremtője és megváltója, ebből kifolyólag tulajdonosa és ura. Hogy mit jelent így élni, azt kis történettel tudnám szemléltetni. Egy kislány hintázott a

játszóterén. Kicsit odébb figyelte az édesapja, néhány lépésre tőle álldogált egy idegen. A kislány egyszer csak leesett a hintáról, és kiserkent a vére. Sírva fakadt. Az idegen odafordult az apukához, és azt kérdezte: mi értelme, hogy itt van, látja, nem tudta megakadályozni, hogy a kislánya leessen. – Az igaz – felelte az édesapa –, hiába mondtam, hogy ha felül a hintára, könnyen leeshet, mindenképpen fel akart ülni. Nem tudtam megakadályozni, hogy megsebesüljön, de itt vagyok mellette a bajban, hozzáam jöhet, és én letörölöm a könnyeit, és az ölemben hazaviszem. Ilyen az emberi élet, sokszor megsebesülünk, de jó, hogy sebeinkkel, könnyeinkkel van kihez forduljunk, aki le tudja törölni, és meg tudja gyógyítani.

A Biblia tanítása szerint az emberi életnek van határozott kezdete, viszont nincs vége. Hogy mikor kezdődik egy új élet, ennek pillanatát a fogantatástól a megszületésig több időpontra lehet helyezni. Erről majd a következő fejezetben lesz szó. Itt most arra figyeljünk, hogy az emberi élet nem fejeződik be. Nincs vége a meghalással, tovább folytatódik az örökkévalóságban. Az örökkévalóságban két lehetőség van a folytatásra: örök üdvösség vagy örök kárhozat. Jézus Krisztus, aki megfizetett az ember bűnéért, egyszermind lehetővé teszi azt is, hogy az örökkévalóságban az üdvösségben folytatódjék az életünk. Ennek feltételeként azt állítja elénk, hogy higgyünk Benne.

Ki kell még térnünk két dologra. Először, hogy milyen az ember, mint élőlény felépítése, másodsor, hogy miként viszonyul környezetéhez.

Az elsőre azért fontos figyelni, mert az emberi test „hangosabban hallatja szavát”. Ha éhes, szomjas vagy fáradt, arra ösztönöz, hogy változtassunk ezen. Ha pedig megkapja, még többet kér. Az emberi test tele van kívánságokkal. Ráadásul képes elnyomni a többi hangot, amely halkabban ugyan, de szintén ösztönözni szeretne. Ilyen például a lelkiismeret, a lélek hangja. Először még elég hallhatóan szólal meg bennünk a lelkiismeretünk is, aztán ha túl sokszor hiába szolt, egy idő után elhallgat. A Biblia tanítása szerint az ember test, lélek (érzelem), szellem (értelem) egysége, ezért nagy hiba úgy élni az életet, hogy csak az egyikre figyeljünk ebből az egységből.

Összefügg ezzel az is, hogy miként viszonyulunk a környezetünkhöz, miként viszonyulunk Istenhez, miként viszonyulunk a családtagjainkhoz, szomszédokhoz, munkatársakhoz, felebaráthoz és nem utolsósorban, miként viszonyulunk önmagunkhoz.

Nyújtsunk szeretetet, hűséget, békességet, jóindulatot, alázatot, szelidséget, hiszen mindnyájan erre vágyunk, azaz mások is erre vágnak, nemcsak mi, és akkor remélhetjük, hogy nekünk is lesz részünk szeretetben, békességben, megértésben. Karácsony ünnepére készülve ez szép kilátásokat helyez elénk. És mindennek a kiindulópontja és lehetősége, hogy az életet Istentől kapjuk, és Istennek adjuk. AZ ÉLET ISTENÉ!

Ágoston Attila
szászfenesi
református lelképítész

Kié vagyok...?

Sorsok az új Kolozsvári Református Egyházmegye településein

■ Október elsejétől egyesült a korábban két egyházmegyére tagolt körzet – az új kolozsvári egyházmegye 39 egyházközséget fog össze. 50 lelkipásztor és több mint 30 ezer református él és alkot – talán anélkül, hogy sokan tudatában lennének – egyetlen nagy földrajzi és egyházi, lelki közösséget. Most induló sorozatunkkal bemutatni igyekszünk e vidék gyülekezeteit a maguk sorsával, gondjaival és büszkeségeivel. Figyelmünk kiterjed azokra a településekre is, ahol ma már csupán néhány református él, vagy csak a templom hirdeti némasággal, hogy valamikor kálvinisták is laktak a tájon. A Kolozsvár városi gyülekezetek mellett három tájegység alkotja a kolozsvári egyházmegyét: Kolozsvártól keletre Kolozs, Kolozskara, Kolozspata és a Mezőség egy része (Botháza, Magyarlégen, Magyarkályán, Magyarpalatka, Magyarszovát, Mezőkeszű, Mezőszava, Mócs, Pusztakamarás, Románygyéres, Vajdakamarás, Visa), Kolozsvártól északra Kajántó és a Szamos-hátság (Bodonkút, Kide, Kolozsborsa, Magyarfodorháza, Ördögkeresztúr, Válaszút), a harmadik tájegység pedig Kisbács és Szucság az átmeneti vidék egy részével (Györgyfalva, Magyarfenes, Magyarléta, Tordaszentlászló).

Szamos-hátság

Kolozsvár legközelebbi északi szomszédja Kajántó, ahol 354 református él. Kajántóhoz tartozik Fejérd, és Hosszúmacskás, ahol gyakorlatilag már megszűnt a református gyülekezet. A Szamos-hátságban találjuk még Bodonkút települést (82 reformátussal) a hozzá tartozó Magyarmacskással (43), Ördögkeresztúrt (81) a hozzá tartozó Páncélcseh faluval, ahol már csak néhány református él, Magyarfodorházát (98) missziós gyülekezeteivel, Kisesküllővel és Magyarderzsével, Kidét (162) Csomafájával (38), Kolozsborsát, ahol a hozzá tartozó Bádokkal és Kolozsgyalával együtt 93 reformátust találunk, továbbá Válaszút (178) is ebben a régióban található.

Karácsony előtti gondolatok Bodonkúton, Magyarmacskáson

A 82, illetve 43 lelket számláló két református közösségben csak emléke él a „rég és igazi” karácsonyoknak. Karácsony szombatján nem csendül gyermekhang a templomban, nincsenek gyermekek már. Ünnepe első- és másodnapján jönnek haza a kolozsvári unokák, őket megajándékozunk a templomban a rögtönzött kis ünnepély után, sokszor ez a mozzanat egyben a kisnyugdíjas nagyszülők-dédzsülők részéről történő ajándékozást is jelenti. A karácsonyhoz fűződő népszokások is kihaltak. Valamikor csoportosan, úton összefogódkodva járták ilyentájt a falut, Istvánokat, Jánosokat köszönteni.

Az adventi időben korán elcsendesül a nyáron sem túl zajos falu, a foghíjas utcák szintén minden második háza pusztá Bodonkúton. A 70 éves átlagéletkorú református közösség fáradt és álmos képet nyújt. A konfirmációknak is vége Bodonkúton már két éve, utánpótlás nincs (az utolsó két konfirmandus közül is az egyik kolozsvári lakhelyű volt). A nyáron Magyarmacskáson is bekövetkezik az utolsó konfirmáció (a 3 kislány közül 2 román osztályba jár). Természetesen a bilingvis kátét hasz-

náljuk/használtuk mindkét helyen, a kátélőkészítő egyúttal magyarul olvasni tanulást, szövegértést is jelent.

A két kis gyülekezet harangja keresztelőre vagy házasságkötésre nem hívogat sok-sok éve. Csak temetési menetet kísér. Mégis Magyarmacskáson néhány éve fontosnak tartották a harangöntést, és tavaly Bodonkúton a harangozás vilnyáramra való áttételét. Megterhelte a közösségeket a kiadás, de úgy gondolták: van még kiért szólniuk a harangoknak...

A maga sajátos módján mégis élni akar a közösség. Imár hatodik éve az adventi idő kezdetén az Asszonyok Kárpátmedencei Imanapja külön fényt visz a bodonkúti közösségbe. Advent bűnbánati hetének napjain az istentiszteletek után tanuljuk a programfüzetben levő imádságokat, énekeket. Ez az imanap összeköt az elcsatolt részekben élő magyar asszonytestvéreinkkel. És miközben már lobog (avagy pislákol) az első adventi gyertya fénye, annál erőteljesebben csendül fel a 9-10 asszony ajkáról a bizonyosságtétel a múlttól, mely egyben bizakodó könyörgés is: „Hatalmas Isten, népek közé szórva, Tebenned bízunk eleitől fogva, Mikor másunk nem volt, csak könny és zsolttár, Otthont keresve hajlékunk te voltál!”

Erdélyi Tünde lelkipásztor

Elfogyóban, mégis hittel bizakodó a bodonkúti gyülekezet

Kalotaszeg keleti határvidéke

Az új kolozsvári egyházmegyéhez tartozik Kalotaszeg keleti határvidéke, az úgynevezett kolozsvári átmeneti vidék, és a Nadasmente Kolozsvár felé eső nyúlványa. Az átmeneti vidék települései közül Györgyfalva (747 református lélek), Szászfenes (620) Magyarfenes (802) Tordaszentlászló (877) és Magyarléta (419), a nadasmenti gyülekezetek közül Szucság (407) és Kisbács (436) is az új egyházmegyét erősítik. Magyarléta szörványaként Alsójára és Járavize is kebelbeliek.

Magyarléta végvárai

Kalotaszeg délkeleti peremvidékén, Kolozsvártól 30 km-re találjuk Magyarlétát, román falvakkal körülvéve. A festői táj vonzása kirándulók sokaságát vonzza gyalogtúrára. A faluban 3-4 rokoni szál mentén körvonalazódnak a kapcsolatok. A családi kötelékek meghatározóak mind a többségi református közösség, mind a Jehova Tanúinak életét. Magyarléta múltja szorosan összefonódik a falutól mintegy 2 km-re lévő Ghéczyvár történetével, melynek védői, katonái voltak a létaiak. Jellemük kemény és egyenes, ahogy gyakran hallani lehet: „ami a szívemen, a számon”, ám a fogyasztói társadalom kultúrája itt sem hagyja érintetlenül a lelkeket. A férfiak jó mesteremberek, a nők többsége kolozsvári háztartásokat vezet, ám szép számmal kerültek ki a faluból felsőfokú végzettségűek, akik bekapcsolódtak Kolozsvár kulturális, gazdasági életébe. A város elszippantotta fiataljait egy jobb megélhetés reményével kecsegtetve, közhellyé sűrűsödött a tapasztalat, miszerint „nincs ember a faluban”. Mégis az egyházi ünnepek alkalmával, de az immár 6. alkalommal megrendezett falunapra is szép számmal gyűl össze a falu apraja-nagyja, hogy önmaga közösségi együttlétéből erőt merítsen.

Az egyházközség temploma 1848–1851 között épült, szín-

Mezőség

Kolozsvártól keletre találjuk Kolozst (306), Kolozskarát (86), Kolozspatát (94) és a Mezőség egy részét: Botháza, Magyarlégen, Magyarkályán (240), Magyarpalatka (227), Magyarszovát (337), Mezőkeszű (189), Mezőszava, Mócs (115), Pusztakamarás (161), Románygyéres, Vajdakamarás (375), Visa (363).

A sár és pálinka földjén

A Mezőség Erdély kellős közepén fekvő, folyóvölgyek határolta dombvidék, a „sár és pálinka földje”. A Mezőség a gyagyos talajának kedvező tulajdonsága, hogy tárolja a vizet, ezért szárazságban is hoz termést, így egykor, egészen a 19. század végéig „Erdély éléskamrája” volt. Városok között terül el, ezek beszippantják a fiatalságot, értelmiséget – aki falun marad, az nagyjából mezőgazdaságból, állattenyésztésből próbálja fenntartani családját: legtöbbször veszteséges a vállalkozás. A fő útvonalak kikerülnek, a megyei utak állapota sokszor nagyon rossz, kisebb falvakat köves vagy földút köt össze, amely csak száraz időben járható.

A néprajztudomány meglepően későn, csak az 1930-as években fedezte fel a Mezőséget. Igen régies és nagyon gazdag paraszti művészet tárult fel a néprajz kutatói előtt, mert a Mezőség fejlődése elzártsága következtében környezeténél lassúbb volt.

te évtizedenként megújított, legutóbb 2011-ben, teljesen. Ékességei között találjuk a szószékkoronát, mely már az előző templom díszje volt, 1752-ből. Tornyában 2 harang van, egy halk szavú, kisebb 1757-ből, és egy 140 kg-os 1926-ból, amelyet a hívek közadakozás útján öntettek az 1917. január elsején háborúba elvitt helyébe. A férfiak aranyozott úrasztali kelyhe magyaralkói adomány 1876-ból, máig jelezve a gyülekezetek közötti kapcsolatok fontosságát.

Magyarléta leányegyházközsége Alsójára. Az egykori fazekasközpont történelmi egy-

Magyarléta sorsa szorosan összefonódik a Ghéczy-váréval

háza alig 100 hívet számlálnak. Anyanyelvi oktatás hiányában a gyerekek, fiatalok a lassú identitásvesztés útjára kényszerülnek. Járavize szörványban 5 lélek vallja magát reformátusnak. Mégis az egyházi ünnepek alkalmával az Erdély-szerte vagy az anyaországban szétszóródott családok örömmel érkeznek haza, buzgó zsolttáréknak sük betölti a templomot. Furcsa emberi sors kristályosodik ki a mindennapok tapasztalatai által, mely szerint ezek a végvárrak önerejük hiányában, elveszve az önképzés imperatívuszában, még mindig abban reménykednek, hogy valaki felfedezze rejtett kincseiket. Ez a legnagyobb kihívás a lelkipásztori szolgálatot illetően: alázattal várni, míg a lelkek megnyílnak, és mindegyre megújul az intézményes keret megölt belső tartalma.

Máté István lelkipásztor

ha románul szólalna meg a lelkész, de akkor is reformátusnak tartja magát, és úrvacsorát vesz. Temetéseken román nyelven is kéri az igemagyarázatot, imádságot – majdnem az egész falu részt vesz ezeken az eseményeken, vallástól, nyelvtől függetlenül, az együttélés szép példáját nyújtva. A magyar családok nyelvében is nyomon követhető a szomszédos néppel való szoros kapcsolat: román szavak magyar ragokkal ellátva, vagy magyar szavak román gondolatmenet szerint mondatba rendezve. Nemcsak a nyelv, hanem a hit, a hiedelem szempontjából is látszanak a görögkeleti vallás hatásai: betegséget, balszerencsét általában átkokkal, rontásokkal, csináltatásokkal magyaráznak, valamilyen furcsa vallásszinkretizmus eredményeként sajnos jól megfér a kálvini tanítás a keleti babonával.

A Mezőségnek van jövője! A mezőszegi ember akarja a jót, értékeli a lelki vezető igyekezetét. Tanárok, lelkipásztorok képesek mozgósítani, cselekvésre buzdítani – ha van kezdeményezés, szívesen hoz áldozatot az itt élő nép.

Szabó István János magyarpalatkai lelkipásztor